

อาหารสมอง

วิกรร ตรีเศศ

เมื่ออาทิตย์ที่แล้วผมได้มีโอกาสร่วมงานโครงการ “จากใจถวายพระเทพฯ” ซึ่ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนินเปิดงานนิทรรศการของโครงการ และในงานนี้ หนังสือที่ได้จัดทำขึ้นซึ่งมีชื่อว่า **‘คำขอจากดวงดาว 55 ดวง’** สร้างความประทับใจอย่างมาก จึงขอนำมาเล่าสู่กันฟัง

หนังสือ “คำขอจากดวงดาว” เล่มนี้ เป็นบันทึกกระบวนการและผลงานของโครงการ “จากใจถวายพระเทพฯ” เป็นโครงการพิเศษที่มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ.ฯ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ 55 พรรษา ในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ.2553

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เด็กฯ ในอุปถัมภ์ของมูลนิธิฯ ได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะการคิด และการถ่ายทอดความรู้สึกรัก ความฝัน กับจินตนาการ ออกมาเป็นข้อเขียนและภาพวาด โดยมีเด็ก ซี.ซี.เอฟ.ฯ กว่า 30,000 คน ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมปลายเข้าร่วมกระบวนการคัดสรรที่จัดขึ้นใน 30 จังหวัด จนกระทั่งได้ผู้แทน 300 คน มาเข้าค่ายฝึกฝนการวาดภาพและการเขียน โดยในวินาทีสุดท้ายจะผลิตผลงานเพื่อซึ่งขัญสู่การเป็นดวงดาว 55 ดวง หรือผู้ชนะในชั้นสุดท้าย

(ประธานกรรมการตัดสินด้านกาารวาดภาพคือ *อาจารย์สังคม ทองมี* และประธานกรรมการตัดสินข้อเขียนคือ *อาจารย์ชัชฌิมากร แสงกระจ่าง* นายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย)

“คำขอจากดวงดาว” เล่าความรู้สึกนึกคิด ความใฝ่ฝัน และความมุ่งมั่นของเด็ก 300 คนที่ถ่ายทอดผ่านคำพูด ข้อเขียน และสีส้น ดวงดาวเหล่านี้พูดถึงโลกใบน้อยรอบตัวของเขาได้อย่างครอบคลุม เริ่มตั้งแต่เรื่องใกล้ตัวที่สุด เช่น ครอบครัว โรงเรียน ท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม เรื่อยไปจนถึงเรื่องสำคัญแต่ค่อนข้างนามธรรม เช่น คนดีของฉันทเมืองไทยในอนาคต และประชาธิปไตยในฝัน สิ่งของเด็กทุกคนภูมิใจที่ได้ถ่ายทอดออกมามากที่สุดก็คือเรื่อง **“สมเด็จพระเทพฯ ของเรา”**

ความในใจของดวงดาวน้อยๆ เหล่านี้ดังมาด้วยความเรียบง่ายและใสซื่อ “คำขอ” ของดวงดาวเหล่านี้มีที่ มาจากการส่งสมประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กฯ ได้รับจากการร่วมทำกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน ที่มูลนิธิฯ ได้จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สิ่งทีเด็กฯ ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมสั้นๆ ในค่าย “จากใจถวายพระเทพฯ” ได้ช่วยแต่งเติมขัดเกลาศักยภาพที่เด็กทุกคนมีอยู่แล้วโดยพื้นฐานให้เปล่งประกายเป็นจินตนาการที่เจิดจรัสด้วยสีส้นและวรรณศิลป์มากยิ่งขึ้น

ผลงานที่โดดเด่นของดาวทั้ง 55 ดวงที่ผ่านการแข่งขันอย่างเข้มข้นในรอบสุดท้าย เป็นสิ่งยืนยันลัจธรรมที่ว่า เด็กทุกคนมีศักยภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ แม้ว่าเด็กส่วนใหญ่ในความดูแลของมูลนิธิฯ จะมาจากครอบครัวในถิ่นทุรกันดารที่ขาดแคลนด้านวัตถุอันเป็นเหตุให้เด็กมักไม่ได้อยู่พร้อมหน้า

พ่อแม่ มีอาหารกินไม่อิ่มท้อง และไม่ค่อยมีที่เรียนดีๆ แต่เมื่อเด็กเหล่านี้ได้รับการอุปการะดูแลจากมูลนิธิฯ ได้รับความสนับสนุนด้านชีวิตความเป็นอยู่ การศึกษาเล่าเรียน การเรียนรู้ และฝึกฝนทักษะชีวิต จริยธรรม และสังคมนอกห้องเรียน ดาวดวงน้อยๆ ก็พัฒนาความสามารถของตนได้อย่างงดงามพร้อมที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าต่อบ้านเมืองได้

ผมขอยกบางตัวอย่างความในใจของเขาที่มีต่อสมเด็จพระเทพฯ เช่น **เด็กชายธิดินันท์ ภูมุกดา** อายุ 12 ปี โรงเรียนนิคมพัฒนา 6 จังหวัดนครศรีวาส “ท่านทรงเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านนิสัย ความขยัน ความอดทน และการค้นคว้าหาความรู้ ในการเล่าเรื่อง การบรรยายต่างๆ และการแก้ปัญหาการช่วยเหลือคนจนเพื่อคนที่กำลังลำบาก ให้ความสนใจในเรื่องการศึกษา ตั้งใจทำสิ่งต่างๆ ให้ดีและสำเร็จเพื่อคนที่ลำบากและผู้ด้อยโอกาสอีกมาก และทรงเป็นแบบอย่างของการเป็นนักเรียนที่ดี”

เด็กหญิงธิดารัตน์ แสนแดง อายุ 12 ปี โรงเรียนบ้านสร้างก่อ จังหวัดอุดรธานี “ท่านเป็นคนดีมีน้ำใจเป็นคนเรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ประหยัดมาก ท่านช่วยเหลือประชาชน เป็นผู้ที่ในทุ่กเรื่อง เช่น การศึกษา ความขาดแคลน คือท่านเป็นตัวอย่างเป็นแนวทางในทุกด้าน ดิฉันภูมิใจที่ได้เกิดมาใต้ร่มพระบารมีของท่าน ความดีของท่านมากมายจนอธิบายไม่หมด ท่านคือนางฟ้าในดวงใจของดิฉัน”

ผมขอนำบางส่วนของเรื่องที่สะท้อนอารมณ์คือ **“รอยร้าว”** ซึ่งชนะเลิศเรียงความระดับ ม.1-ม.6 เขียนโดย **น.ส.สุพรรณษา เงินขจรวิรัตน์** อายุ 17 ปี ชั้น ม.5 โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนี้

“...เพ็ลล์...ไปก็...เบ๊ยะ และอีกหลายเสียงที่ฉันทอยากได้ยิน อีกแล้วสินะ ฉันทคิดในใจทุกครั้งทีกลับ

ถึงบ้าน เสียงที่ได้ยินเป็นเสียงแรกจะเป็นเสียงนี้ตลอด ซึ่งเป็นเสียงที่ฉันทได้ฟังจนชิน

“ทำไมพ่อกับแม่ต้องทะเลาะกันทุกวัน ทุกเดือนทุกปี พ่อไม่เบ๊อ้างเหรือ พ่อไม่สงสารฉันทบ้างเหรือที่ต้องร้องไห้ทุ่กครั้งเวลาที่เห็นพ่อแม่ทะเลาะกัน” ฉันทได้แต่ถามตัวเองในใจ ฉันทไม่กล้าถามพ่อเหรืออก เพราะฉันทรู้ว่าคำตอบที่ได้คงไม่พ้นเป็นสายตาที่ดูดน และฝ่ามือที่เหมือนจะบอกให้ฉันทรู้ว่า “ถ้าไม่เอยากเจ็บตัวก็ควรเงียบไว้” น่องคงชินแล้ว เขาถือข้าวของตัวเเองรวมทังของฉันทขึ้นบ้าน เขารู้ว่าครั้งใดก็ตามทีพ่อแม่ทะเลาะกัน ฉันทจะหนีไปอยู่บ้านยายซึ่งอยู่ใกล้ๆ กัน

“เพราะมิงทีเลี่ยมสอณลูกให้ไฝสูงเกินตัวให้มันเรียน ดูนันตอนนีลื พอรูทหนังสือก็ทำเป็นหยิ่งจองทองกับพ่อทีเห็นว่าไม่เคยเรียนหนังสือ” เสียงพ่อแผดดังขึ้นมาลั่นบ้าน ซึ่งฉันทยังได้ยิน

“ก็เด็กมันเอยากเรียน พอมันจะเรียนฉันทจะไปท้ามอะไรมันได้ ทีก็เหมือนกัน ลูกเค้าถือดี กาแหงชะทีไหน มีแต่พืทีไม่เคยพูดกับลูกดีๆ อะอะอะไรก็โทษลูก ดาลูก...“เพ๊ยะ...”

วินาทีนั้นฉันทรู้สึกซาไปทังตัว น้ำตาทีเริ่มแห้งไปก็ไหลลงมาอีกครั้ง ทำไม ทำไม ทำไม พ่อด้องคิดแบบนั้น ทำไมพ่อไม่ดูตัวเองบ้าง พ่อเคยย้มให้ลูกสักครั้งมั๊ยะ เคยพูดดีกับลูกมั๊ยะ ไม่เลย ตั้งแต่จำความได้ พ่อไม่เคยทำให้ฉันทประทับใจเลย มีแต่สร้างรอยแผลในจิตใจให้ฉันท ถึงแผลมันแห้งไปมันก็ยังเป็นแผลทีตราตรึงอยู่ในจิตใจไม่ให้ฉันทลืมเหรือรราว

หลายๆ ครั้งทีเพื่อนถาม “ทำไมเเฮไม่คุยกับพ่อ” “ทำไมฉันทไม่เคยเห็นเเฮเดินเล่นกับพ่อ” ฉันททำได้แค่ย้มและตอบว่า “ถ้าวันไหนทีฉันทเดินเล่นกับพ่อ หยอกล้อกับพ่อ วันนั้นเเฮละเเฮควรจะมาถามฉันทว่าเกิดอะไรขึ้น”

เครื่องเคียงอาหารสมอง

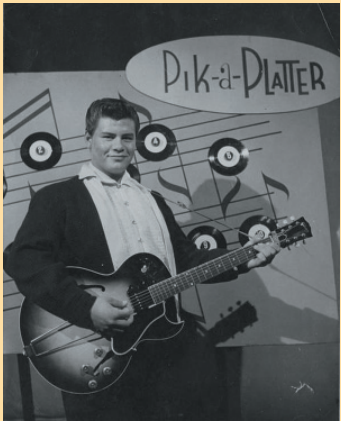
ค ในวัย 50 ปีขึ้นไปจำนวนมากรู้จักเพลง **La Bamba** (ต้า-บา-ตะ-ต้า-ต้า) ซึ่งเป็นเพลงร่่องสนุกและเต้นไปด้วย ผู้คนชอบกันทั่วโลก โดยเฉพาะคนอเมริกาใต้และคนฟิลิปปินส์ เจ้าของเพลงนี้คือ **ริทชี วาเลนส์ (Ritchie Valens)** นักร้องยอดเยี่ยมแห่งตำนานร็อกแอนด์โรลยุคแรกตอนปลายทศวรรษที่ 50 ชาวอเมริกันเชื้อสายสเปนเม็กซิกัน และยังเป็นผู้แต่งเพลง Donna อันลือลั่นอีกด้วย (...I had a girl, Donna was her name...)

La Bamba เป็นเพลงพื้นบ้านเม็กซิกัน นิยมร้องกันในงานแต่งงาน มีต้นกำเนิดสมัยต้นสงครามโลกครั้งที่สองที่เมือง Vera Cruz ในภาคตะวันออกของเม็กซิโก ว่ากันว่า อย่าให้พวก Hispanic (พวกเชื้อสายละติน) หรือคนฟิลิปปินส์ได้ยินเป็นอันขาด จะลุกกันขึ้นมาเต้นทันที

ริทชี วาเลนส์ ทำให้ La Bamba ดังระเบิดในปี 1959 แต่ผู้ร้องก็ดับไปในเวลาอันรวดเร็วในปีเดียวกัน เมื่อเครื่องบินที่เขาเข้าไปตก เขาเสียชีวิตในวัย 17 ปี เท่านั้นเอง

เพลง La Bamba มาดังอีกครั้งในปี 1987 เมื่อตำนานชีวิตของ ริทชี วาเลนส์ ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ชื่อ La Bamba โดยมีเพลง La Bamba เป็นเพลงประกอบในเรื่อง

ลองฟังเพลงนี้ดูซิครับ แล้วจะรู้ว่ามันสนุกเข้าทำเพียงใด

น้ำจิ้มอาหารสมอง

.....
Purpose
is what gives life a meaning.
เป้าหมาย
คือสิ่งซึ่งทำให้ชีวิตมีความหมาย

Charles Henry Parkhurst
พระและนักปฏิรูปสังคมชาวอเมริกัน
ค.ศ.1842-1933

ปากฉันทพูดไปอย่างนั้น แต่ในใจฉันทคิดไปอีกมุมหนึ่ง จะมีสักวันไหมนะทีฉันทจะได้พูดคุยกับพ่อ กอดพ่อเหมือนทีคนอื่นเค้าทำกัน จะมีไหมนะทีนั่งกินข้าวกันพร้อมหน้าด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม ไม่ใช่เะอะอะไรทีดักน้ำแกงสาตหน้า

สุดท้ายฉันทก็ย้มแห้งๆ กับตัวเอง มันคงเป็นแค่ความฝันลมๆ แล้งๆ ทีไม่มีวันเป็นจริง ก็ในเมื่อตอนนั้นพ่อก็ก้าวเต้มที อยู่ในช่วงไม่ใกล้ฝ่ง แล้วพ่อจะเเฮช่วงไหนของชีวิตทีจะมาทำให้ครอบครัวในฝันทเป็นจริง บางครั้งฉันทก็เกลียดตัวเองเกลียดทีทำไม่ฉันทจึงไม่รักพ่อเหมือนทีคนอื่นเขารัก ฉันทเดินลงจากบ้านยาย ฉันทมองไปที่บ้านตัวเอง ฉันทเห็นแม่กำลังผัดข้าว ฉันทเดินขึ้นบ้าน...

“แล้วลูกไม่รักพ่อเหรือ” แม่ถามขึ้นมาในความเงียบในบรรยากาศทีเย็นสบาย ทันทีทีนใดนั้น ฉันทรู้สึกเหมือนตัวเองหล่นลงไปอยู่ในหุบเหวทีมืดมืดและในนั้นหนาวจนฉันทไม่เอยากมีชีวิตต่อไป แม่เห็นอาการฉันท แม่ใช้มือข้างหนึ่งมาจับมือฉันททีเย็นเฉียบ และใช้มืออีกข้างลูบหัวฉันทเบาๆ

“แม่รู้ว่าพ่อไม่ดี แต่ยังเิงพ่อก็เป็นพ่อ แม่ไม่เอยากให้ลูกเกลียดพ่อ เพราะมันจะเป็นตราบาปทีติดตัวเราไปตลอดชีวิต อืม... นีก็ดีกมากแล้ว ไปนอนกันเถิด พรุ่งนี้ต้องไปทำงานอีกนะ” ฉันทลุกกลับไปทีนอนของตัวเอง ฉันทพยายามข่มตาให้หลับ แต่ต่อให้ฉันทจะพยายามแค่ไหน ฉันทก็หลับไม่ลง ฉันทรู้สึกปวดหัวเหลือเกิน

เราใช้เงินกันอย่างประหยัดและคุ้มค่าที่สุด เราพยายามไม่เเอาพ่อเป็นแบบอย่าง เพราะพ่อได้เงินมาเท่าเไรพ่อก็จะเาไปซื้อเหล้าหมด และฉันทคิดว่าต่อไปนี้ ไม่ว่าพ่อกจะเป็นยังเิง จะแยแค่ไหน ฉันทจะลดความเกลียดชังในตัวพ่อลง แต่จะให้รักพ่อนั้นฉันททำได้ เพราะแผลเป็นในใจฉันททีพ่อสร้างไว้มันมากมายเหลือเกิน แก้วทีมันร้าว ไม่สามารถต่อมันคืนได้ ถึงได้ก็ไม่เหมือนเดิมอยู่ดี...”

ใครอ่านความเรียงของเด็กอายุเพียง 17 ปีคนนี้แล้วไม่รู้สึกสะท้อนใจและไม่ได้ข้อคิดคงจะมีประสาทบางส่วนบกพร่องเป็นแน

การชนะการแข่งขันครั้งนี้สำคัญแน่นอน แต่ทีสำคัญกว่านั้น ก็คือการทีเด็กจำนวนมากได้มีโอกาสแสดงออก ได้รับการฝึกฝน รู้ว่าตนเองมีศักยภาพและมีความสำคัญ

ตอนเกิด เด็กเลือกเกิดไม่ได้ แต่พวกเราสามารถช่วยให้พวกเขาได้มีโอกาสเลือกในยามทีเติบโตขึ้นได้ครับ

สนใจหนังสือเล่มนี้กรุณาติดต่อที่มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ.ฯ โทร. 02-747-2600 ●